

DEBRECZENI ELLENŐR

A SZABADELVÜPÁRT KÖZLÖNYE.

Előfizetési árak: Egész évre 10 frt, félévre 5 frt, negyed-
évre 2 frt 50 kr, egy óra 1 forint.

Megjelenik mindennap.
vasárnap kivételével.

A szerkesztésért ideiglenesen felelős

Vértesi Arnold.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Széchenyi-utca 1761. sz.

Kunz József ur kereskedésével szemben.

Hirdetések a legmérsékeltbb árszámítás mellett vétetnek fel

Egyes szám 4 kr.

Robbanási előjelek.

(T.) Vannak idealisták, költői lelkű emberek, kiket sorsuk a politikai pályára vezet s ami rájuk nézve átok, és ismét vannak csupa husból, csontból és anyagból gyurt realisták, akik poetizálnak s ezek átkok a társadalomra nézve. Az ideális politikus az ő ideáit átviszi a politikába, és megvalósítani igyekszik; a poetává lett realista átviszi az ő tanait a költészetbe és megvalósítja. Napjainkban, mikor az irodalom, poézis és politika közkenyérre váltak, csak úgy hemzsegek az eltévedt, kicserélt lelkek az egymás táborában. S míg a valódi költői lélek az ő csillagos égi sferájából a realizmus sötét alagutain botorkálva azt hiszi, hogy immár elsötétült minden és megszűnt minden, ami szép, és ami magas, és majdnem kétségbe esve, sőt olykor egészen kétségbe esve saját az emberiség sorsa felett; az alatt a realista kevés kézzelfoghatót talál a költészet terén s az anyagot és az anyagi fogalmakat becsempészni igyekszik.

Valóban nem tudjuk meghatározni, vajjon az volt-e inkább az emberiség hasznára, mikor költészet és anyag külön-külön képviseltetvén magukat, külön utakon jártak és küzdöttek egymás ellen,

avagy az van hasznára, hogy összekavarodva és gabalyodva egymást poetizálni és realizálni igyekeznek?

Ha a példák után indulunk, a realizmus erősebb, markosabb hatalmát kezdjük tapasztalni, mely a poetist maga alá gyűrni és magába olvasztani igyekszik, hogy test és lélek ne különválva, hanem együtt legyen. És mert ez a kísérlet nem új, mert ugyanezt láttuk a régi görögök és rómaiak korszakában, és mert a történelem az összegabalyodás ezen stadiumát a hanyatlás lejtőin találva festi, és mert a görög uralom bukása következett, azt kell hinnünk, hogy a mai társadalom is a görögök és rómaiak sorára jut.

Ámde most nem egyes országokról, egyes nemzetekről lehet szó. Ma, amikor a közlekedés és érintkezés könnyűségének hálózata az emberiség véreireiválva a nemzetek különböző véralkatát összekeverik, a szokásokat, fogalmakat, összehozzák, öntik és közössé kavarják; mikor az emberiség egygyé válásának proceszszusa folyton zubog és folytonforr, hogy csak még a kétségbeesett küzdelemmel fenntartott nemzetiségi válaszalak vonnak némi határt, kell, hogy a nagy forrásban, zubogásban ezek a válaszalak is összeomoljanak és egy belátha-

tatlan nagy társadalmi átalakuláson menjen keresztül a műveltebb emberiség sok milliója.

Eppen olvasom a Grünvald Béla leveleit és kétségbeesését Magyarország sorsa felett. A politikussá nyomorodott költői lélek desperációja ez, tul hazája határán, a modern nagy Sodoma és Gomora, Dáriusnak falai közt. Mintha az ottani mérgezett levegő hatása izgatta volna föl annyira látónoki lelkét, hogy sülyedésünket jósolja, amely sülyedés helyett ime, a francia nemzet becsületén támadt egy rettentő lék, melyet a mai társadalom gyógyszerei beheggeszteni nem fognak. Mi pedig azalatt virulunk és emelkedünk ama nagy üstökös után melyet Franciaországnak nevez a világ, de amely talán már elérte azt a magasságot, melyben szét kell robbannia.

A míg mi odaértünk, még nagyon hosszú út áll előttünk. Lehet, hogy mire ott leszünk, a mai francia társadalom, mint romhalmaz hull lábaink elé, és mi kikerülhetjük a katasztrófát.

Belföld.

Az „elveszett milliók.”

Az újságírásban ujabban divatba jött könyvelmü vádaskodási rendszernek nem utolsó terméke az, mely karácsonyi ajándékul egy pár

A „Debreczeni Ellenőr“ tárczája.

A bálkirálynő.

Tehát az én szép ösmerősöm haragszik komolyan haragszik. Ma, tegnap, harmadik napja már egyetlen tekintetere sem méltatott. Tudom, hogy nagyon ei vagy foglalva mostanában s nem szentelhetsz öt percet arra, hogy meghallgass. Járód a divatüzleteket iparkodol megoldani a surah, vagy gaze, az á la direktoire, vagy á la duchesse öltözék hamleti problémáját, hosszú és ismételt tanácskozásokat folytat az a tükröddel (ezzel az egyetlen barátoddal; aki öszintén béköl neked.) Bazár-okba és Maniteurdú mode-ekbe temetkezel, mint a szenvedélyes tudós poros foliánsaiba, este pedig a gavallérajaidat fogadod, vagy jour-okba mégysz. Leírom hát, amit elmondani szerettem volna. Akad talán majd egy üres, unalmas órád, ha előbb nem, a bőjt csendes napjaiban, mikor reá szánod a szép fejecskéd az én írka firkám elolvasására.

Tehát valamelyik bálon történt, gondolom akeringő kezdetén. A te szerény ismerősöd feléd közeledett, hogy egy fordulóra felkérjen. Te felvetted hajporos fejedet, reszketett minden ideged s kebled úgy hullámzott, mint a haragos tenger-tükrő. Büszkén, diadalmasan végig néztél rajtam s mintegy souverain fejedelem,

majesztetikus kézmozdulattal mutattál a téged környező lovagok phallanxára. Olyan csábító, szenvedélyes tűz lobogott szemedben, a milyen a démonban éghetett, mikor az Urat az egész világ felajánlásával megkísérlette.

— A tizenegyediket, ha úgy tetszik!

Csak két szót feleltem rá, de jól emlékezem, sem keserűség, sem guny nem nyilatkozott azokban, legteljebb egy kis szomorúság.

— Szegény leány!

Ez a két szó az én összes bünöm, ugye bár Blankus? ... Itt áll előttem tavalyi arcoképed, mikor a zárdából kijöttél. Kissé kinőtt skót koczkás ruhában, vízzel simára tapasztott hajjal, nyakadban a Máriás amulettel mosolyogsz reám a peluche-keretből, azzal a belyos mosolylyal a melyben a pajkos gyermek kíváncsisága már a hajadon ártatlan kaczerőségával egyesül. Ezt a képet kérdezem én, vajjon érdemes volt-e azért a két szóért megharagudni. Az én hajdani üdvöském bizonyára nem-mel feleltne, hanem a mai körülrajongott bál-királynő néma marad.

Hja, sok minden megváltozott tavaly óta. A fekete bogárból ragyogó pillangó lett és messze odahagyta a szürke, szerény gubót, a melyből kirepült. A kis Blanche lelke igazi carte blanche volt, mikor a jó S cre Coeur nénik a világra kibocsátották, de ma már sok mindenféle van felírva arra a fehér lapra kusza, zava-

ros betűkkel, amelyeket nehéz lesz onnan letörölni. Jólelkű, de kissé nagyralátó anyád (melyik anya nem elfogult gyermekével szemben!...) felküldött a székvárosba, hogy a remek festmény megfelelő keretet kapjon, de arra aligha számított, hogy az új keretben maga a kép fog megváltozni. Emlékezel-e még reá, mikor kis városunkban a rozzant parketten, petroleum lámpák fényében az első bálon megjelentél? Egyszerű fehér mo l ruhában valóságos czukorbaba voltál, amelyet most emletek le a tortáról. Arcodon a fiatalág, üdeség, tisztaság az a zománca, amelyet semmiféle Eau de Beaute vagy Savon d'Izora nem tud visszavarázsolni oda. Hajadban ibolyák voltak, az én szerény pármái ibolyáim. Ma szolitaireket hordasz, talán mert tudod, hogy a fény a pillangókat magához csalja. De elfeleded, hogy ezek a báltermi pillangók más természetűek, mint a levegő kéjencz gavalléja. Addig lopkodnak, egyegy atomot a körülrepdesett fényből, míg az kialszik, ők pedig sértetlenül tova-zállanak, rend sen egy másik, tartósabb fényű solitairehez. S ha mégis elégnék valahol, nem oly leány szokott az lenni, aki valamennyiüket meghódítani akarta, hanem aki azt kívánta, hogy ők hódítsa meg egy ...

Ma tetőtől talpig selyemben jársz és egész vég csipkét hordasz magadon, amelyből a legkevesebbet látja csak a kíváncsi szem. A régi

lap publikumának azt a kacát találta fel, hogy a vallás- és tanulmányi alaptól négy millió forint nyomatlanul eltűnt. Vidéki lapokban látott világot először ez állt; úgy látszik némely újságíró azokkal a vaótlanágokkal, melyeket a budapesti lapokban nem tud elhelyezni, a vidéki publikumot boldogítja s így jutott kerülő uton a fővárosi sajtóba ez a szevázióit hajhászó hazugság. A nagy közönség, a melynek félvezetésére vannak szánva az ilyen közlemények, kellőképen méltányolhatja némely újságíró lelkiismeretességét, ha elolvassa Csáky Albin gróf vallás és közoktatásügyi miniszternek a ábbi kijelentéseit. A miniszter ugyanis a következő sorokat teszi közé a „Nemzet“ esti lapjában:

„A „Nagyvárád“ nyomán a fővárosi napi lapokban az a hír közöltetett, hogy Trefort minisztersége alatt a vallás és tanulmányi alaptól négy millió forint nyomatlanul eltűnt s hogy erről a jelenlegi kultuszminiszter is bir tudomással, de elődje iránti tekintetből takarja a hiányt — s e közléshez az „Egyetértés“ több rendbeli kommentárt csatol.

Ezekre szükségesnek tartom a következőket kijelenteni: először, hogy itt nincs semmi ok takargatásra, mert a rendelkezésére álló összes adatok a fentjelzett, vagy bármely öszszegnek eltűnését, vagy elvesztését teljesen kizárják. Nekem ily smiről nem volt, nem lehetett tudomásom és ehhez képest nem is tehettem ily értelmű közlést semmi irányban.

Másodsor: Igaz, hogy miniszterségemet megelőzőt időszakban a vallás és tanulmányi alap költségvetése hiánnyal is záródott, de annak oka nem személyi körülményekben keresendő, hanem a birtokok értékesítésére kiható akkori általános kedvezőtlen gazdasági viszonyokban és azon körülményben is, hogy ugyanakkor nevezett alapok fok zott kiadási tételeikkel is meg voltak terhelve.

Harmadsor: konstataándónak tartom a fentiekben felül azt, hogy az 1880-ban alakított ellenőrző bizottság azóta a legéberebb figyelemmel teljesítvén feladatát, egyáltalán nem képzelt, hogy a fenti hirben foglaltak, vagy ahöz hasonló körülmények titokként megőriztethettek volna.

Budapest 1892. decz. 27-én.

Gr. Csáky Albin.

A szabadelvű párt újévi üdvözlése. Újévkor a szabadelvű párt nevében Jókai Mór fogja üdvözölni Wekerle Sándor kormányelnököt. A pártnak Budapesten lévő tagjai a pártklubban gyűlnek össze, hol Podmaniczky Frigyes bárót, a párt elnökét üdvözölni fogják és ezután tes

tületesen mennek fel Budára, a miniszterelnöki palotába. A miniszterelnök üdvözlése után a párttagok báró Bántfy Dezsőt, a képviselőház elnökét keresik fel, kit a párt megbízásából Busbach Peter üdvözöl.

Uj főrendek. Ő felsége a király Beniczky Gábor földbirtokost, Gajzágó Salamont, az állami számvéviszék nyugá'omba vonult elnökét, Kállay Albert főispánt, Than Károlyt, a budapesti tudományos egyetem ny. r. tanáát és Tóth Elek nyugalmazott kir. táblai tanácselnököt a főrendház élethossziglani tagjává nevezte ki.

Külföld.

A Panama botrány. A két karácsonyi nap nem hozott semmi újabb szevázióit a Panama ügyben. Az a hír, hogy Andrieux elfogták, eddig még nem valósult meg, sőt Párisban azt gyantítják, hogy ez elfogatás hírét maga Andrieux hozta forgalomba, ami tekintettel arra, hogy Andrieux a „Libre Parole“ munkatársa, mely lap az elfogatást legelőször híresztelte, nem éppen valószínűtlen. Ennél azonban sokkal élénkebben foglalkoztatja a kedélyeket az „Lutransigeant“ ama leleplezése, hogy Clemenceau paktumot kötött a köztársaság leggonoszabb ellenségével, Rocheforttal, az opportunisták eltávolítása céljából. Az említett lap beszéli a két férfinak találkozását Londonban, oly részletekkel melyek ha valónak bizonyulnak, a szakadás a mérsékelt és radikális köztársaságiak közt elkerülhetlen. A „Cocarde“ által közzétett okmányok, melyeket Denayrouse opportunista képviselőtől kapott s melyek éle Jules Ferry ellen irányul, nem okoztak nagy feltűnést, mert inkább a czikk hangját, mint a bizonyítékokat tartják erőnek. Egyébiránt csütörtökig aligha várhatók újabb meglepetések, mert az enquete bizottság addig elnapolta üléseit.

Debreczen. *)

Irta: Szana Tamás.

Ugy vagyunk a városokkal is, mint az emberekkel.

Az egyiket csak látunk keil s rögtön megszeretjük, a másik csak idő multával, fokozóként nyeri meg rokonszenvünket.

Megtörténik azután, hogy az, amelyiket gyorsan megkedveltünk, második harmadik látásra elveszítjük az érdekességet. Eszre vesszük,

(* A „Magyar Hírlap“ karácsonyi díszmellékletéből.)

moll-rubácskákát függőyökké degradálták a cselédszobákba. Ugy látszik, egészen elfeledted a te kedvenc Marliott mondását, akinek csodálatos temperamentumu hősnőt annyiszor megsirattad: „A molyok is a legdrágább selymeket szeretik.“

Ma körülrajong a fővárosi fiatalság ugynevezett krémje s elprodukálja előttd a modern flirtelés teljes skáláját. Ha látom, hogy majd felfalnak telhetetlen, torkos pillantásaikkal s szinte csettentik a nyelvüket, mint az éhes gourmand a ritka saison-csemege láttára, bizony az ő testamentomi Sámson számarcsontját kívánom a kezembe, nem késtem, hogy kisebb eredményt érnek el vele ezen a reczés inges, fehér gardénis, vadgalambszin keztyűs egyenruhájú tucatzatemberekből alkotott filiszteus hadon.

Nem te vagy az első bálkirálynő, a kit ősmertem, de a biografiája valamennyinek egyforma. Birják egy-két évig, míg maguk meg nem unják: vagy rájuk nem unnak, akkor fáradtan, ernyedtt idegekkel kidőlnek. Egy kettő férjhez megy közülük, a legtöbb odahaza marad, ki daczból, fásultságból, ki kényszerűségből. S az örökké mosolygó leányokból szomorú asszonyok válnak. A sok fénynek kített szem mindent s téten lát, a kiszáradt ajkak nem érzik a csók édességét, a kifáradt karok nem tudnak ölelni és az üres szív nem tud szeretni.

Mikor úgy, a bálj után, egy csendes órában magadra maradsz gondolataiddal, az a sok hervadt virág, a melylyel tisztelőid elhalmoznak

s mely egy éj alatt megszárad, elporlik, nem beszél neked ilyesmiről? Vagy ha reá nézel párizsi modell-ruhára, a melynek illuziójáról minden tourban lepergett egy-egy aranyos csillag s reggelte 200 frtos műredek tétett rongygyá lett, nem érzed magadban mintha a te lelkéből is el-el tüneznék egy-egy régi fénypont? Vajjon mi marad meg az egykori fényességéből? . . .

Lásd, volt nekünk férfiaknak annak idején egy kedves kis kocsmánk, vörös abroszos asztalokkal, pakfong cvöszközőkkel és egy vén süket pinczérel. Egyszer a tulajdonos megváltoztatott mindent b mne. Villanyvilágítást hozott be, aranyos tapétákkal borította be a falakat s frakkos pinczéreket alkalmazott. Es ime a fényes czifra teremből egymásután maradoztak ki a régi stammgastok. Te is — rövid ruhádat levette — elhántyál mindent magadtól, ami a gyermekkorra emlékeztet. Karton szoknyácskáidat, máriás amul-tiedet és minket, régi barátaidat. De én félek, nagyon félek, hogy egyszerre csak azon veszed észre magadat, hogy ez az új, ragyogó világ nagyon sivár, uagyon üres. —

Lásd, ezért mondtam én a minap: Szegény leány!

Te végignéztél, megingattad daczos fejedet, megvetően mosolyogtál és a következő percben tova repültél egy vékony dongájú athléta karjára.

hogy feltűnő disze, szemkápráztató cziczoma, festék a kaczer nő arczán, ajkain; hogy egy jó és szép ügyért gyorsan lobbanó lelkese-dése csak szalmatűz, mely fényt ad, de hirtelen el is homályosul

Az a másik viszont, amelyik első látásra hidegen, közönyösen hagyott, amint vele közelebbről megismerkedünk, elrejtett előnyös tulajdonságait egyenként tárja fel előttünk. Látjuk, hogy látszólagos maradisága a fontolva haladás következménye: hogy hidegsége nem érzékhiány, hanem számító, józan megfontolás s a benne uralkodó, kissé talán érdes modor nem bárdolatlanság, hanem a szókimondó, őszinte magyar természet megnyilatkozása.

Debreczen, a gazdag, nagy alföldi város, ebbe az utóbbi kategóriába tartozik. Legalább ilyennek ősmertem akkor, amidőn tőle, egy negyed század előtt megváltam. Ekkor még, be kell vallanom nem volt benne semmi nagyvárosias. Még főutcáján is ritkaság számba ment a két emeletes ház, a pályaudvar felé eső végén pedig szegényes viskók éktelenkedtek.

A mellékutczák még egyszerűbbek, még génytelenebbek. Alacsony földszintes házak hesszu sora sehol semmi nyoma az eleganciának, a kényelemnek. Az utcák, terek kövézése mondhatnám: ősmertetlen; csakis a házak előtt van keskeny kövezet; a félreesőbb városrészekben még mindig fapallókat találunk, amelyeken valóságos gimnasztikai gyakorlatokat kell végezni annak, aki a szembe jövő elől, udvarias-ságból kitérni akar. — A világitás szegényes, de nincs is valami nagy szükség rá, mert az éjjeli élet Debreczen városában teljesen ősmertetlen. Aki korhely, aki későn jár haza — mondják — nem érdemi meg, hogy kényelméről gondoskodjanak. Az utcák közepe a meleg nyári napokban sivatag, tavasszal és őszszel pedig kerékmarasztó sártenger Álmunkból kora reggelen harsány kúrtszó riaszt föl: a csordás kúrtoése, ki utcáról utcára házról házra szedi össze a teheneket. A kisebb házi állatok nyugalmát nem háborgatják: ott székelnek egész napon át a tágas udvarok végén épített ólakban és csürökben.

Valóságos falusi idyll, minden máza nélkül a modern civilizációnak.

Es a mlyen egyszerű a város, olyan a lakossága is.

A gazdag polgárok széles karimájú kalapban, kék posztó nadrágban, magas száru magyar csizmában járnak; az asszonyok fején főkötő vagy kendő. — a leányokén vagyoni állásukhoz alkalmazkodó gyöngyös pártá. Egyedüli disze a kivarrott selyemkendő, melynek ára olykor százakra megy. A polgárság nem

Az én szemem meg valahogyan a terem tulsó oldalára tévedt, a hol a te egykori barát-néd, a tiszteletes urék Belluskája ült, akit bizonyosan észre se vettél, hiszen sem selyem ruhája, sem solitairjei, sem udvara nem volt. Csak egy kis hirtelenszöke számtiszt áldogált m llette reczés ing gardénia és vadgalamb szin keztyű nélkül. De mikor ezt a bensőségteljes, meleg tekintetet láttam, amelyet ez a két szerető lélek egymással váltott, megint csak azt uttgottam magamban, feléd fordulva szépséges bálkirálynő:

— Szegény leány! . . .

Nagyon elkomorodtam s ott hagytam az egész mulatságot. Mikor a kocszi végigrobogott velem a havas, néptelen utcákon, Theofil Gauthier egy mondása jutott az eszembe: „A pársák a tigriseket szeretik, én a macskákat szeretem. A macskák a szegény emberek tigrisei.“

Én is szegény ember vagyok, mint a Belluska számtisztje s én is jobban szeretem az egyszerű, doromboló házi-cziczát a fényes bőri csillagos szemű, felséges termetű király-tigrisnél. A tigris egy kényur szeszélyének tárgya, amelyet elpusztít, ha alkalmatlanná kezd válni, a czicza egy kis család mindenkitől megbecsült, dédelgetett kedvencz.

Hát te nem akarsz inkább a mi cziczánk lenni, kis Blankus? . . . erre felelj ha tudsz.

ziczoma,
gy egy
lelkese-
de hirte-

látásra
le köze-
ős tulaj-
Látjuk,
haladás
érzék-
tolás s a
lor nem
őszinte

liváros,
ezalább
egy ne-
meg, be
agyváro-
ment a
végén

ek, még
s házak
egancziá-
kövezése
zak előtt
osrészek-
melyeken
kell vé-
udvarias-
s szegé-
rá, mert
jesen ös-
laza —
ényelmé-
a meleg
s őszszel
ból kora
a csordás
azra szedi
ok nyu-
k egész
tett ólak-

háza nél-

olyan a

ju kalap-
áru. ma-
fején fő-
nyoni ál-
ta. Egye-
melynek
ság nem

n a terem

eri barát-

akit bizo-

nyem ruhá-

olt. Csak

in keztyű

es, meleg

szerető lé-

zt sutog-

éges bál-

gytam az

igrobogott

heofil Ga-

:"A pa-

t szeretem

ei."

, mint a

eretem az

yes bőri

y-tigrisnél.

a, amelyet

i, a cizca

ült, dédel-

i cizcánk

ha tudsz.

örömet simul a nagyobbára hivatalnokokból álló „uri osztály“-hoz; az idegenről pedig, kit „jött ment“-nek nevez, a szó teljes értelmében idegenkedik. A társadalom élesen elkülönözött osztályokra van tagolva, közös gyűlpontnak, találkozási helynek, ugyszólván, semmi nyoma. Az idegen, könnyen azt hihetné hogy ebben a városban mindenki magának él; hogy a köz ügyekkel ki sem törődik, a modern művelődés elől pedig ur és polgár egyaránt elzárja magát. Pedig csalódnék.

Debreczen a maga egyszerűségében egyike az ország leggazdagabb városainak s már ekkor előkelő emporiuma a hazai művelődésnek és tudományosságnak. Vannak könyvtárral s becses gyűjteményekkel gazdagon fölszerelt, messze földön híres kollegiuma, melyben kiváló tanerők fáradoznak az ifjúság kiképzésén; vannak nagyszámmal alsóbb iskolái, melyekben az oktatás, ingyenes; van díszes színháza a város közepén olyan társulattal, amelyik bárhol is számot tehetne; és vannak jótékony intézetei, ahol gyámoltatásra, segélyezésre talál minden szűkölködő. Ugyancsak ez a város ad először példát arra, mint kell az ország nagy embereit megbecsülni és szobrot állít Csokonai Vitéz Mihálynak, a mikor még nincs szobra sem Vörösmartynek, sem Petőfinak, sem Kazinczynak. Amikor még a fővárosban is csak egyetlen emlék áll — a Hentzi szobra És emléket emel a szabadságharcz hőseinek is elébb, mint az ország bármely városa.

Ezek azok a rideg, magukba zárkozott, csak önmaguknak élő polgárok! Nincs olyan városi, nincs olyan hazai közügy, amelynek támogatásában élül ne járnának. A kollegium nekik köszönheti nagy gazdagságát, mely lehetővé teszi, hogy évenként száz meg száz fiatal ember gondoktól menten élhessen tanulmányainak, s ha kedve van hozzá bíres külföldi egyetemeken végehesse pályáját. Ez a látszólag hideg, közönyös czivis az, ki nagy költséggel, közhasználatra áréri kutakat furat, jótékony közintézetek alapját veti meg, áldozatkészségével behozza az ingyen oktatást és minden hazai ügy támogatására kész, csak legyen az, aki vezesse, aki biztassa.

Mert nagy elzárkozottsága sem annyira veszedelmes, mint a minőnek a felületesvizsgáló előtt látszik. Az a durva áttörhetetlenek látszó kéreg értékes magot rejt magában. A debreczeni czivis csak nagynehezen, hosszú idő után mutat bizalmat az idegen iránt — a tapasztalás megtanította arra, hogy ne higgyen minden mézes-mázos szónak, — de akit aztán megszeret, az a népdal szavai szerint meg van szeretve. Az idegent ha érdemeket szerzett rá, később a magáénak tekinti és még ha a sors szeszélye messze dobja is tőle: jogokat formál hozzá. „Ez a mi fiunk, ez a mi emberünk“, — szokja mondani s ez a bizalmas mondás ely megtisztelő arra, aki alkalmazza, mint arra, akiről hangoztatják.

Ilyennek ismertem én Debreczent és népét huszonöt esztendő előtt.

Azóta alig láttam, de annál több hirt hallok felőle. Olvasom, hogy nagyban szépül, terjed és emelkedik. Utcáin egymás után bujnak ki a díszes, emeletes házak, járdái aszfaltból készülnek világításra sok helyen a villanyt használják, fő-fő közlekedési eszköze a városban a gőzerejű közuti vasut; van nagy gazdasági intézete, jótékony intézeteket létesített s azon a ponton áll, hogy a harmadik magyar egyetem alapját is megvesse.

Mindez a távolban is nagy örömmel tölti el az én lelkemet. Szeretem hallani, mint alakul át modern nagyvárossá az én Debreczenem. Jól teszi; van ereje hozzá. Piperéje nem meg gondolatlan fényezés, hanem a jólét nyilvánulása. Csak haladjon előre folyvást, szakadatlanul. De amikor egyszerű köntöséből kivetkőzik: ne vetkőzse le régi tulajdonságait: a higgadt megfontolást és szókimondó nyíltságot, mely mindenkor jellemző vonása és ereje volt lakosságának.

Öltsön díszes, modern külsőt, de alapjában maradjon — a mi eddig is volt — mindeu ízében magyar város,

A kereskedelmi akadémistának.

— Egy új keleti kérdés. —

A Panama-botrány, a Lessepsék elfogátása egy kissé háttérbe szorított egy égető kérdést, mely már-már Vezuvként kitörni készült, de mely mostanában véletlenül megoldódott Debreczenben.

A kérdés a körül forgott: mi tulajdonképen egy kereskedelmi akadémistának? „Tanuló“, akivel csak egy szokás beszélő: „hallja maga x. y.“, avagy „bölgő“, akinek lágyabb czimzés dukál és akit az iskolában nem lehet ott tartóztatni papir-galuskára, — ha nem tudta a leczkét.

Nem kevesebb, mint 20 fő fött ennek a nehéz kérdésnek a megoldásán. De hogyan kezdjenek hozzá?

Annyi bizonyos, hogy a tanár urak az előadáson soha sem úgy hívják fel őket feleletre, mint a Dóczyban, hogy elkiáltják a nevüket és egyszerűen csak ezt, hanem ilyen formán:

— X. k i s a s s z o n y l e g y e n s z i v e s nekünk valamit beszélni a kettős könyvvitelről.

Ez magában már valami, de nem minden. A fődolog nem e körül forog. Ez csak megadja az okot a másik égető kérdésre.

Nevezetes n:

Ha egy kereskedelmi akadémista kisasszony a z u t e c z á n t a i á l k o z i k a t a n á r j á v a l h o g y a n v i s e l j e m a g á t, hogy a női méltóság is meg legyen óva, de esetleg illedelm-tlenséget se kövessen el tanárjával szemben? Ó köszönjön előbb, vagy a tanár?

E telett sokáig folyt a 20-ak tanácskozása. Mint tőlök tudjuk, már épen szerkesztőségünkhöz akartak fordulni egy kis „Szerkesztői üzenet“-ért, melyből a tanári kar is, ok is megtudnák, miként viselkednének.

Addig azonban, míg a kérdés el nem dönt, a kisasszonyok vigyáztak, mint egy kapcsolcsináló, hogy az utcán ne találkozzanak tanáraikkal. Folyton éber figyelemmel néztek előre, oldalt, hogy nem jön-e egy tanárjok, hogy aztán kikerüljék. (Ez alkalommal aztán egy-egy csinos fiatalembert is észre lehetett venni a quasi „hivatalos szemle“ közben.)

Hanem ez az állapot tarthatatlan volt. — Nemsokára kenyértörésre került a dolog.

Ugyanis a kereskedelmi akadémiának egy csinos szöke tagja ábrándos kék szemekkel, filligrán orczával jött a Kossuth-utcán és bizonyára elábrándozott, lehet hogy szívbéli ügyek felett, el-g az ahhoz, hogy a városház felől éppen szemben találkozott egyik fiatal tanárjával a ki a feje előreszéről hiányzó „szücs-munkát“ az állán viseli csinos körszakái alakjában.

— No, itt a végítélet! gondolá magában a csinos leány, a ki piros orczával, zavarodottan megállt és szeretett volna a föld alá süllyedni.

Azt pedig elég rosszul tette volna, mert akkor nem láthatja vala és nem hallja, amint a tanár udvariasan lekajja fővegét és oda zengi:

— J ó n a p o t k i s a s s z o n y!

Ezzel aztán végleg megoldatott a nehéz kérdés. E szerint a kereskedelmi akadémista kisasszony olyan h ö l g y, a k i n e k a t a n á r u r a k k ö s z ö n n i t a r t o z n a k, a m i n t a z t c s e l e k s z i k i s, m e r t m i n d n y á j a n é p p e n o l y a n m ü v e l t é s k e d v e s e m b e r e k, m i n t a f e n t e b b t i s z t e l t t a n á r u r.

A szöszke akadémista megvitte tárnőinek ezt a nagy fontosságú hirt, a kik ennek miatta roppant felemelt fővel járnak.

Mert ezzel világosan kitűnt, hogy a női kereskedelmi akadémia nem alárendeltje a másik kereskedelmi akadémiának, hanem mellérendeltje.

L. H. V.

Bizalmi nyilatkozatok Ferenczy Eleknek.

Kovács József, a h.-nánási v. kerület orsz. képviselője decz 17 én hosszú interpellációt intézett a belügyminiszterhez Ferenczy Elek b.

ujvárosi járásbeli főszolgabíró által állítólag ely követett visszaélések miatt. Hogy milyen alapos értesültségei lehetnek a t. képviselő urnak. az kitűnik az alábbi hivatalos nyilatkozatból is, melylyel H a d h á z nagy község csak nem egészen 48 as és függetlenségi elvet követő polgárokból alakult képviselőtestüete vis zautasítja a Ferenczy Eleket támadó valótlan állításokat, amennyiben azok Hadháza vonatkozatva mondatnak el orsz. gyűlési képviselőjük Kovács József által az ország színe előtt. Hadház köz-égbírója H a d h á z y József és jegyzője S i n a János közlik velünk az ottani képviselőtestület nek decz. 24-én tartott közgyűlésén hozott alábbi határozatát:

C z i k k e l y e.

Hadház város képviselő testülete 1892. december 24-én tartott közgyűlése jegyzőkönyvének.

^{210/2650} 1892 k. gy. Községi jegyző egész terjedelmében felolvassa Szabó Lajos és 28 társa által Kovács József orsz. gy. képviselő által az országgyűlés f. hó 17-iki ülésében előadott interpelláció következtében beadott indítványt, melyben kimondani kéri azt, hogy Tóth László országgyűlési képviselőválasztásra jogosítva nincs, s hogy ő járásunk főszolgabírója által H. Hadház község házához felidézett, s ott a hivatalos helyiségben agyba-főbe veretett volna, teljesen valótlan, s hogy ezen képviselő testület soha, de különösen a lefolyt országgyűlési képviselő választás óta, egyetlen esetben sem észlelte azt, hogy járási főszolgabíránk bárkit is politikai vé eménye, vagy ennek szabad gyakorlása miatt üldözött, vagy csak befolyásolt volna is, s hogy mindezek alapján járásunk főszolga bírāja tek. Ferenczy Elek ur iránt teljes és osztatlan bizalommal viseltetik, hogy sajnálja, hogy főszolgabíránk hihetőleg téves információ alapján képviselőnk által az ország színe előtt alaptalanul valótlanosságokkal vádoltatott, s hogy mindezekről az érdekelteket értesíteni rendeli:

V é g z é s: Ezen előterjesztés következtében a képviselőtestület több tagjának felszólalása után kik mind az indítvány elfogadása mellett nyilatkoztak, elnök a képviselő testület egyhangú határozataként jelenti ki, miszerint Kovács József e hó 17-iki interpellációjában említett Tóth László országgyűlési képviselő választásra jogosultsággal nem bír, kit járásunk főszolgabírója H. Hadház község házához soha fel nem idézett; tehát teljesen valótlan, s korcsmárosi hazudozásnál nem egyéb ez az interpellációban foglalt állítás, hogy Tóth László járási főszolgabíránk által H. Hadház község házában agyba-főbe veretett volna, kinyilatkoztatja továbbá a képviselő testület azt, hogy járási főszolgabíránk sem a f. é. j. havában történt képviselő-választás előtt, sem azután soha politikai meggyőződés, s ennek szabad nyilvánítása miatt egyetlen egy embert sem üldözött, s hogy mind ezek miatt ezen képviselő testület és a községi lakosság mely a letolyt országgyűlési képviselő választás alkalmával csaknem teljes egészében Ferenczy Elek ellen Kovács József mellett szavazott, Ferenczy Elek ur mint járásunk főszolgabírója iránt teljes és osztatlan bizalommal viseltetik, s sajnálja, hogy Kovács József képviselőnk által a valósággal elenkező állításokkal illetetett, s hogy a képviselő testület ezen határozatáról az érdekelteket értesíteni rendeli. kiadta P. H. Sinay János jegyző.

Ugyanezen ügyben kaptuk H. Dorog képviselő testületéből a következő hivatalos iratot melyben szintén bizalmat szavaznak a méltatlanul megbántott közszeretetlen részesülő főszolgabírónak:

C z i k k e l y e.

H. Dorog képviselő testületének 1892-ik évi decz. 23-án tartott közgyűlése jegyzőkönyvének.

^{349/3073} 1892. kgy.

Olvastatott Nagy Miklós és társai h.-dorogi lakosok azon sürgős beadványa, mel ben a f. évi decz. 18-án megjelent „Egyetértés“ czimű lapban Kovács József h.-nánási választókerületi országgyűlési képviselőnek a nagy méltóságú m. kir. belügyminiszterhez Tek. Ferenczy Elek b.ujvárosi járási főszolgabíró ur

eljárása tárgyában intézett interpellációja, mint a mely nevezett főszolgabíró ur eljárását politikai indokból származottnak állítja; rendkívüli közgyűlés összehívását s ez ügyben a képviselő testületnek érdemes és köztisztelattal álló főszolgabírónk iránt érzett igaz szeretet és ragaszkodásból kifolyólag nyilatkozat tételük s a nyilatkozatnak a hírlapokban közzé tételük, valamint főispán ur ő méltósága és alispán ur ő nagyságához betérésztését indítványozzák.

Ennek folytán a képviselőtestület egyhangulag elhatározva:

Az országgyűlés képviselő házában 1892. május 17-én Kovács József h. nánál választó kerületi országgyűlési képviselő által a Konkoly Dénes h. dorogi lakos és szőlőmester tulajdonos érdekében tett azon interpellációval szemben, mely szerint járási főszolgabíró urat ezen szőlőmester bezárásával s egy hét-tagú család tönkretételével vádolta s hogy járási főszolgabíró urnak ezen eljárását politikai gyűlöletből származottnak állítja, ezzel szemben a képviselőtestület magát ez alkalommal nyilatkozattételre nem csak hivatottnak, hanem erkölcsileg kötelezettnak is tartja, mert a szóban lévő ügy tulajdonképen a képviselő testület által már évek előtt megindított eljárás folyományára és főszolgabíró urnak ezen ügybeni eljárását a legcsekélyebb részletekig alaposan ősméri.

Az említett szőlőmester tulajdonos ellen ugyanis utasítva lett képviselő testületünk által az előjárás eljárására. Az előjárás határozott is, melyet Konkoly felebeztett. Ezen felebezés folytán alispán ur feloldva az előjárás határozatát utasította Ferenczy Elek szeretve tisztelt főszolgabírónkat, Konkoly elleni további illetékes eljárásra.

Főszolgabíró ur el is járt, megrendelve a szőlőmester kijavítását és bekerítését, nehogy a földig le járó vitorla az ottani nagy forgalmu közuton valami bajt idézzen elő. Ezen főszolgabírói határozatot Konkoly törvényes határidőben szintén meg felebezte, mely felebezés most áll másodfoku elbírálás alatt s így az az ügy még maig sincs végleg befejezve — a Konkoly Dénes szőlőmester maig is működik s családjával ott lakik, jogtalan föld foglalásában háborítva nem lett s az általa szintén jogtalanul tett építkezések maig is fenn állanak. Eljárás költségeiben törvényes jogánál fogva igaz, hogy elmarasztalta Konkolyt, mint aki arra okot szolgáltatott, összesen 26 forint, melyet azonban a marasztaló határozatában a községi kórház alapra ajánlván fel érdemes főszolgabírónk, fogadja azért e helyen is hálás köszönetünket.

Ennélfogva járási főszolgabíró urnak ez ügyben lett megtámadása a képviselő testületet, mint legközelebb érdekeltet a legmélyebben sértette és e felett legnagyobb sajnálatát fejezi ki, annyival inkább, mert osztatlanul szeretett és kiválóan tisztelt főszolgabírónk, ki iránt a város lakossága, valamint képviselő testületünk minden tagja igazi szeretettel ragaszkodik, kinek eljárását mindenkor a törvényes igazság és méltányosság vezette és a kit pártzenvedéyből eredő gyűlölettel vagy türelmetlenséggel vádolni nem lehet, — méltatlanul támadtatott meg az ország színe előtt és hivatalos eljárása a valódi tényállással merőben ellenkezően alapatlanul lett a hírlapokban köztudomásra hozva.

Epe azért, mert a képviselő testület érdemes főszolgabírójának ugye zen, mint minden más ügyben eljárását alaposan ismeri, mert érdemius működésével teljesen megelégedve van és mert az iránta érzett szeretet és ragaszkodás folytán magát megbántva érzi kötelességének ősméri azt, hogy addig, míg a nagy nyilvánosság és különösen az országgyűlésben a legilletékesebb helyről méltó elégtételt nyerend; a maga részéről igazi szeretetnek és bizalmának kifejezéséül ezen határozatot hozza, azt vármegeyünk nagyérdemű és szeretett főispánja, gróf Degenfeld Schomberg József ur ő méltóságához a beadott indítványval együtt betérésztése s arról ngos Rásó Gyula kir. tanácsos alispánt és Ferenczy Elek főszolgabíró urat jókönyvi kivonaton értesitse.

Másolat hiteleül

Debreczen, 1892. decz. 25.

Kovács, iktató.

Napi hírek.

— **Óriási bukások** történtek és várhatók még a debreczeni kereskedelmi piacon. Megrendült az egész kereskedelem, melyet mint horgorogteteg érintett Feischl Fülöp és fia óriási bukása. Feischl Fülöp és fia cég főleg terménykereskedéssel foglalkozott, de gazdálkodással, más üzlettel is. Ez a cég csődöt jelentett be, melyet a törvényesség el is rendelt. Az aktívák alig mennek 10%-ra, de a passzívák félmillióra rugnak fel, melyből 160 ezer forintig az osztrák-magyar bank itteni fiókja is érdekelve van. Ezt a bukást követte Ambrus Jakab és neje bukása, a kik szívessegi zsróval voltak érdekelve a Feischl Fülöp és fia cégnél. Ambrusék gazdag magánzók voltak, kik szintén b jelentették a csődöt, melyet a kir. törvényesség szintén elrendelt. A Feischl Fülöp és fia cégnél dr. Kemény Mór ügyvéd, Ambrus Jakab és neje csődjéhez pedig Torday Gábor neveztetett ki tömeggondnokká. Ezeket a csődök egész sorozata fogja követni, melyek egy része már folyamathan van a helybeli kir. törvényességnél. Feischl Fülöp a legtöbb banknál censor, igazgatóági vagy felügyelő bizottsági tag volt és bukása nagy szerencsétlenség az egész pénzpiacra. A Feischl-féle bukásban eddigelé érdekelve vannak igen nagy összeg erejéig: egy nagy vászon kereskedés, mely a Feischl-féle bizonyos üzleten alapult; egy bórkereskedő cég, továbbá kisebb összegekig néhány kereskedőház, mely bizonyos összegeket az utóbbi időben kölcsön adott; néhány váltó figuráns és a bankok kisebb összegek erejéig. A csődügyet egy gazdag debreczeni birtokos, a ki maga is érdekelve van 20 ezer frtig, rendezni akarta, de erről a reményről lemondott, mert az ügy olyan komplikált, hogy annak rendezése csőd nélkül csaknem lehetetlen volt. Megjegyezzük itt, hogy a Feischl Fülöp és fia cég mostani főnöke egyike volt a legbecsüetesebb, legvállalkozóbb és legzseniálisabb kereskedőknek, a kinek azonban majd minden vállalata balul ütött ki. A legszolidabb alapon belefogott a sertéskereskedésbe s a vi zonyok folytán vesztett rajta 40 ezer frtot. Így volt a bizonyos üzlet csaknem minden ágával. A bukáshoz az első lökést egy budapesti cég adta meg. Ebben a csődügyben tegnap két bank igazgatósága tartott ülést Feischl főgynöke volt a „Generáli” biztosító társaságnak is, mely azonban a napokban elszámolt vele és így egyáltalán nincs érdekelve ebben a csődügyben.

— **A Gönczy egyesület alakuló közgyűlése.** A Gönczy egyesület ma tartotta meg alakuló közgyűlését. A gyűlésen mintegy 100-an vettek részt, ugy a helybeli mint vidéki férfiak közül felekezeti különbség nélkül. Az alakuló közgyűlés Söllym Antal h. bősörményi tanító, mint a létesítő bizottság elnöke nyitotta meg lendületes beszéd kíséretében. Ezután az alapszabályok tárgyalása tüz tett napi rendre. Az alapszabályok Tóth László azon módosításával fogadtattak el, hogy az egyesület feloszlása esetén a megalakítandó „Otthon” alapítókéi és értékesítendő ingóságai hasonló egyesület megalakításáig a tanfelügyelőség által gyűmölösözöttéleg nevelendők. Ezután kezdetét vette a tisztújítás melynek eredménye következő: Elnök: Kovács Lajos ev. ref. tanító képezdei tanár. Alelnökök: ifj. Dávid Mihály, Simon Károly. Titkár: Tóth László. Jgyzők: Dobó Sándor. Feltóthy László. Pénztárnok: Kohut Móc. Választmányi tagok: Debreczenikör: Káposztás Imre, Kanizsai Endre, Simonovics Dezső. K. Kiss Pál János. Szoboszlói kör: Kis György, Sápó Lajos, Lázár Gyuláné. Vincze József. H. Bősörményi kör: Lévy Imre,

Tóth Mihály, Fejér György, Farkas Márton. Központi bizottság tagjai: Eötvös K. Lajos, Orosz István, Kuti Zsigmond, Dóczy Gedeon, Kállay István, Tárkányi Péter, Megyasay k. a. Holzhammer István, Sinka Sándor, Fazekas Sándor, Dr. Szántó Sámuel, Békéssi László. A gyűlésnek féüypontját képezte Kovács Lajos ujonnan választott elnök eszmedus s formailag is remek szép megnyitó beszéde, melyre nézve elhatározott, hogy az ki fog nyomtatni s minél szélesebb körben terjesztetni; egyuttal pedig a szerkesztendő évkönyvbe is felvételni határozott. Gyűlés után társas ebéd volt a Bikában.

— **Debreczen város kövezeti vámszedési joga.** A kereskedelemügyi miniszter rendelete tegnap érkezett meg a városhoz a kövezeti vámszedési jog és az új vámtarifa engedélyezése tárgyában. A miniszter ezuttal csak ideiglenesen intézkedett, miután az általa véleményezésre fölkért ipar- és kereskedelmi kamara a városi közgyűlés által elfogadott tarifát sok tekintetben módosíthatni javasolja, ami pedig 1892. év végeig nem volt keresztül vihető. A miniszter tehát elrendelte, hogy az ügy újból szabályszerűen tárgyalassék, az utczák kövezési programja, térképálázata átdolgoztassék és 2—2 példányban hozzá felterjesztessék. Addig pedig a kövezeti vámszedési jogot a város részére ideiglenesen megadja s megengedi hogy az ügy végleges elintézéséig a régi vandíjjegyzék maradjon érvényben.

— **Szeged és a millenium.** Mi debreczeniek előtt, akik mint minden hazafias dologon szeretjük kivágni a mellünket, nem lehet érdektelen, mimódon ünnepli meg Szeged, az ország másik legmagyarabb vidéki nagy városa a honalapítás ezredik évfordulóját. — Szegeden az ünneplésre nézve az ad hoc alakított városi bizottság következőket hozta javaslatba: irassék meg Szeged monográfiája 15 ezer frt költséggel, a város 200 ezer frt költséggel építessen monumentális palotát a Dugonics társaság (az, a mi nálunk a Csokonai kör) a somogyi könyvtár és a városi mzeum számára (utóbbi olyan valami ami nálunk még nincsen, pedig lehetne, tegyen l épéseket a harmadik egyetemnek Szegeden való alapítása érdekében s végül 1885-ben adassék át közhasználatnak a vízvezeték. — Ugy gondoljuk, hogy Debreczenben is nagyon szépen illehetne bővíteni a még csak egyetl negy számból álló milleniumi programot. Azon kívül, hogy az egyetemes ref. egyház, a debreczeni eklzsia és Debreczen város összesített erejével letesszük a debreczeni egyetem alapjait, a város akkorra felépítteti a monumentális városházát megyeti alapját annak díszes termében a város és haza nagyjait ábrázoló képcsarnoknak, egy városi muzeumnak; megkezdi a vízvezeték építését; a Csokonai kör pedig Nagy-uj-utczán felépítteti saját filigrán palotáját.

— **Ujonzc felülvizsgálatok 1893 évben.** A honvédelmi miniszterium, a jövő 1893. évben eljárandó ujonczfelülvizsgálat bizottságokat újra alakítván a bizottság ülésezési napjait a következő határnapokra tüzte ki, u. m. január 9., február 9., márczius 13., ápril 13. május 8., június 5., július 14., augusztus 7., október 11. és 27., november 13. és deczember 14. Ápril, május, június, október és november hónapokban, a midőn a főszorozásokra, felülvizsgálatokra rendelt hadkötelesek, illetve a bevonuló ujonczok tömegesebb számban vezettetnek elő, a bizottság működése több egymásutáni napra is terjedhet. A felülvizsgáló bizottság polgári elnöke Debreczenben a jövő évben is gróf Degenfeld József főispán lesz. kit akadályoztatása esetében Simonffy Imre polgármester helyettesíti.

— **Megint Lukácsiu-pör.** A laziali oláh pópá, Lukács László, a világhírre szert tett dákó-román izgató felett a szatmári kir. törvényesség január 27-én ül törvényt. Nem kevesebb mint a Lukács bün mint az, hogy midőn mint tanut a tern-zelyi dinamit-merőlylet alkalomával Toperczer Kálmán vizsgálói birói kihallgatta, a ki Szatmárról volt kiküldve Nagy-Bányára, hogy a vizsgálatot vezesse, Lukács László a töle megszokott szónoki hévvel ugy nyilatkozott a vizsgálóbíró előtt, hogy az egész merőlyletet maga a magyar kormány rendeztette s

a végrel körjgyzen hajtatokon használt ség hivádhatósreczeni fdes má

tal orvosjanuár h esküdni izraelita

Lajos fia teken elt egyik sz tért viss disznó az a Lengy találták dülöben, a szerenc A kemény

ellenségei ségüket. kívül fekv kszal hev anélkül, h volna, elh retlenek.

konoknak, valamint a családönk temetésünl osztozkodt nyilváníty gyászoló C

a polgársá guti „faló egész raja kérés a fa mában elad rendőrség

egyik prim egy türki ket nem is 30 frtot sz soknak tal ékszerészek a türki m forintot.

— Ur primadonna

— Ha primadonná a lakonikus

A pri természetellen a deb

— Me Andras szin zott, hogy blanketákat dözte szét a csak kap a vassa a köv

Sajnálatl t társulatban a szives közre titkár. Lesz az ember az vagy — kon

— Vár kölcsönéből esos polgári főjegyző és ma déiben 1 Osztrák-magy

— Kira dox izraelitá harmadizben merős volt a érzelmü is vo tott mást, mi gondnok ezüst kat, minök az

a végrehajtással Pap Zsigmond ellen frenzelyi körjegyzőt bízta meg, aki maga allen személyesen hajtotta végre a merényletet. E nyilatkozatokon kívül még oly sértő kifejezéseket is használt Lukács, hogy a debreczeni kir. főügyészség hivatalból indította meg az eljárást. A vádhatóságot ez alkalommal kivételesen a debreczeni főügyészség fogja képviselni. Az érdeklődés már ma is nagy a tárgyalás iránt.

— **Esküvő.** Dr. Sichermann Adolf fiatal orvosaink egyik legképzettebbje jövő évi január hó 3-án d. u. 3 órakor fog örök hűséget esküdni Róth Etelka kisasszonynak a h. szoboszlói izraelita imaházban. Sok boldogságot.

— **Megfagyott a mezőn.** Kabán Lengyel Lajos fiatal földmives még karácsony előtti pénteken eltávozott hazulról, hogy két sertést hajtson egyik szoboszlói tanyaára; Lengyel napokig nem tért vissza s hír sem hallatszott róla, a két disznó azonban gazda nélkül másnap megjelent a Lengyelék kapujában. — Tegnap végre megtalálták az elveszett Lengyelt is a negyedik dűlőben, halva, kövé fagyva. — Mondják, hogy a szerencsétlen pálinkás volt mikor megindult. A kemény hidegben kimerült és megfagyott.

— **Felgyújtott lóger.** Kabán a tagosítás ellenségei különös módon fejezték ki elégtelenségüket. Karácsony második éjszakáján a falun kívül fekvő egyik lóger, melyben számos szalmakazal hevert, felgyújtották s a sok szalma-csomó, anélkül, hogy a ködös éjjel bárki is észrevette volna, elhamvadt. — Tettesek névszerint ösmertelenek.

— **Köszönetnyilvánítás.** Mindazon jó rokonnak, tisztviselő uraknak, jó barátoknak, valamint a 48-as honvédeknek, — kik elhunyt családfőnk temetésén megjelentek s ez által temetésünk fényét emelve, nagy bánatunkban osztozkodtak, — a leghálásabb köszönetünket nyilváníttuk. Debreczen 1892. decz. 28. — A gyászoló Níkházy család.

— **Csavargók praktika.** Panaszt vettünk a polgárság köréből, hogy midőn az ugynevezett guti „falógerből“ a fát szállítják, a csavargók egész raja lepi el az utat és lelopkodják a szekérről a fadarabokat, hogy aztán a közeli kocszmában eladják. Ajánljuk a csavargókat a külső rendőrség figyelmébe.

— **Kit lehet becsapni.** Szintársulatunk egyik primadonnája egy régi arany gyűrűjébe egy türkiz követ tétetett, melyért az arany értéket nem is számítva, a kisebb fajta aranyműves 30 frtot számított fel neki. A primadonna kissé soknak találta ezt és elvitte a követ nagyobb ékszerészekhez, a kik azt mondták neki, hogy a türkiz megér testvérek között is — három forintot.

— Uram, ön engem becsapott! mondja a primadonna az ékszerésznek.

— Hát kit csapjon be az ember, mint a primadonnát, a ki olyan könnyen keres — volt a lakonikus válasz.

A primadonna ezt nem találta egészen természetesnek és pert indított az ékszerész ellen a debreczeni kir. járásbírósa előtt.

— **Megtréfált színigazgató.** Leszkay András színigazgatóhoz annyi színész ajánlkozott, hogy visszautasításukra külön nyomtatott blanketákat készítettett s ezeket nyakra-főre küldözte szét a titkári hivatala. Leszkay egyszerűen kap a postán egy levelet, felbontja és olvassa a következőket: T. Leszkay András urak. Sajnálattal tudatjuk, hogy a Leszkay-féle szintársulatban az ön helye be van töltve és így szíves közreműködésére nem reflektálunk. A titkár. Leszkay jót nevetett a vicczen, pedig az ember az ilyesminél soha sem tudja, tréfa-e vagy — komoly.

— **Városi kölcsön.** Debreczen város nagy kölcsönéből S i m o n f f y Imre kir. tanácsos polgármester, V é r t e s s y István főjegyző és M á t é h Miklós házipénztárnok ma délből 140 ezer frt részletet vettek fel az Osztrák-magyar bank fiókjánál.

— **Kiraboltt izraelita templom.** Az orthodox izraeliták templomtéri zsinagógáját már harmadizben is kiraboltták. A tolvaj nagyon ismerős volt a helyzettel és hozzá még „vallásos“ érzelmű is volt, mert a templomból nem bántott más, mint a perselyek pénzét, a templomgondnok ezüst óráját s a vallási értéktárgyakat, minők az oltár gyertyatartói, a Thóra ezüst

diszitéseit nem bántotta. Feltört egy persely, melyben vagy 15 frt volt. Feltört egy másikat is, mely egy a falba vajt szekrénybe volt helyezve, de abban nem talált semmit. Nagy szakavatottsággal kereste ki a Thóra előtti szekrény kulcsát az azt takaró szőnyeg alól és felnyitva a szekrényt, kivette abból a templomgondnok ezüst óráját és aztán a kulcsot visszatette. Mindezek azt mutatják, hogy az illető a templomhoz tartozó ember. A gyanu az egyházra irányul s a vizsgálat ilyen irányban folyik.

— **Jótekonyság.** A csizmadia ipartársulat közelebb tartott multságának jövedelméből 10 frtot adott át az I. kerületi kagitányságnak, hogy azt a kerület szegényei között ossza ki. A kiosztást holnap délután 3 órakor ejti meg a kapitányság.

— **A n-bajomi lelkészi állomás betöltése.** A László János halálával megüresedett bihar-n bajomi ev. ref. lelkészi állomásra a pályázatot Kiss Áron püspök már kihirdette. Ezen lelkészi állomás évi javadalma hivatalosan 1367 frtra van becsülve, így a debreczeni egyházmegyében első osztályú. Az állomást 18 3 ápril. 24-én kell elfoglalni; a pályázati kérvények 1893. jan. 15-ig adandók be. Az oly szomorú véggel kimult lelkészről szépen emlékeznek meg Dávidházy János esperes lelkész-társa a Debr. Prot. lap legközelebbi számában. 25 éves lelkészi működését többek között híven jellemzik az alábbi sorok.

Első tette volt a bonytalan alapon — nyugvó e gyházi adó rendezése, — mely az ő hivataloskodása ideje alatt soha sem hagyott fedezetlen szükségletet, — s ma ezen három ezer lelkes egyház évi számadását ezekben foglalt középközben s százát haladó mázsa terményben mutatkozó maradvánnyal zárja. Az általa talált 2 iskola és tanító helyett ma 4 van s működik a népnevelés terén kitűnő eredményekkel. Sőt épülőben az ötödik iskola is s annak tan tója tisztességes fizetésre beállítható lesz rövid időn újabb teherkivetés nélkül. Az ő irányadásának következménye a nem rég égen újból épült, kényelmes berendezésű lelkészlak; az ő tapintatos vezetését hirdeti a diszesen megújított templom és torony új barangjaival és újból készült órájával. — Bajom község társadalmi élete emelésére is sokat tett. Ugy tudjuk, ő volt szervezője az olvasó egyesületnek, a tüzoltó társaságnak. Ő indított legközelebről mozgalmat, s érlelte odaadó utánjárásával, rábeszélésével, hogy Bajom község lakosai egy, a határukon eladásra került nagy tagbirtokot magok részére megvegyenek, mi hogy nem ő rajta s Bajom lakosain, hanem a minden számítás nélkül nagy áron mult, melyet annak mostani tulajdonosa ígért E szánbékában is, mint minden gondolatában, ott rejlet a gondjaira bizott egyház javának, e öhaladásának munkálása, mert a nagy tagbirtokból megvehetés esetén az egyház is jelentékeny mennyiséget nyert volna tulajdonául.

— **Hatvanöt alapítvány.** A debreczeni ref. egyháznak részint tulajdonában, részint kezelése alatt összesen 65 különböző alapítványi pénztár van. Ezek 1891 évi számadásának megvizsgálásától a kiküldött bizottság tegnap tett jelentést a presbiteriumnak, mely Jeney József pénztárnoknak és Csobán József ellenőrnek a felmentvényt elismerés mellett megadta. Ezen 64 pénztárnak összes ereje 1891. végén 866 442 frt 97 kr volt, 1891. évi g y a r a p o d á s a pedig 38246 frt 84 kr. Több kevesebb növekedést 51 pénztár mutat. Nagyobb összeggel gyarapodtak: a nőnevelői pénztár 12257 frt 53 krral; ereje 15377 frt 7 kr. K i s t e m p l o m u j r a é p i t é s e a j a p j a 5436 frt 91 krral; összes ereje 50083 frt 2 kr. (éljenzés: tőkepénztár 4271 frt 76 krral; összes erej(146447 frt 22 kr. (Több oldalról megjegyzése Bizony ez kevés!) Ezen pénztárnak állása fejezi ki tulajdonképpen milyen gazdag a debreczeni „dusgazdag“-nak vélt ref. egyház. Ime az látszik hogy épen nem dusgazdag s nagyon is rá van szorulva arra, hogy tagjai pontosabban fizessék egyházi adójukat s egyes vagyonos hívők koronként megemlékeznek végrendeleteikben az őök kegyes szokásához híven anyaszentegyházuk közszükségleteiről. Az ispotályi pénztár gyarapodott 2155 frttal, összes ereje 81704 frt 83 1/2 kr. Az egyházi pénztár 1852

frt 8 krral; összes ereje 55586 frt 51 kr, a minek jelentékeny részét azonban kinn lévő adóhátralékok képezik. A V e c s e y - B r u k n e r t e m p l o m é p i t é s i p é n z t á r 1342 frttal, ereje 4589 frt 32 kr (egy 12000 frt értékű gőzmalmon és 10 hold sokat érő majorsági földön kívül. Az egyházi tanuló árvák pénztára 1059 frttal; összes ereje 44819 frt 73 kr. Apadásban voltak: az ingyen iskoláztatási pénztár 71 frt 88 krral; ereje 652 frt 46 kr; az ingyen iskoláztatási takarékpénztár 1947 frttal, ami az ezen alaphoz tartozó földbirtokon tett nagyobb beruházás következménye. Ezen pénztár ereje 177860 frt 15 kr. Cselekvő állapotban volt 61, szenvedő állapotban 3 pénztár, az utóbbiak névszerint a Baranyi pénztár, a Szombathy-Veresmarthy templomépítési pénztár 4884 frttal, melyet azoaban az új templom értéke bőven fedez és végül a Komáromy templomépítési pénztár, melyet a hozátartozó ház és föld értéke fedez. A nőnevelői pénztár gyarapítására nézve Kiss Albert megjegyezte, hogy az csak látszólagos s onnan származik, hogy az egyházkerület 15000 frt építési segélyt 1891-ben kifizette.

— **Elveszett egy csomag kulcs karikán.** Átadható hatvan utca 1553. sz. a. hol a megtaláló illő jutalomban részesül.

— **Folyamodok a Szondy-Kenessey alapítványra.** A debreczeni ev. ref. egyház kezelése alatt álló Szondy-Kenessey kegyes alapítványból minden évben több szűkölködő ref. vallású özvegyasszony kap segede met. Most is sokan folyamondtak érte. Mielőtt a presbiterium a kérvények felett határozná, azokat véleményezés végett kiadta egy küldöttségnek.

— **Kandidáció a porcsalmi lelkészi állomásra.** A porcsalmi lelkészi állomásra, melyet eddig Kiss Áron püspök töltött be, megtörtént a kijelölés. A kijelöltek között van E l e k István, Némethy Lajos debreczeni lelkész közkedveltségű káplánja és P a t a k i Sándor p. ladányi helyettes lelkész.

— **Házalozások.** Egy becsületben, köztisztességben megöszült öreg urat temettek tegnap N í k h á z y Dániel, volt városi polgári biztost, aki csak nem rég vonult hosszú szolgálat után nyugalomba. Níkházy Dániel szolgált a szabadságharcban is, ezért temetésére kivonult 13. egyenruhás honvéd is. Temetése nagy közönség részvéte mellett ment végbe. — A boldogultat nagy számu rokonság gyászolja. Özv. H a l a s s y Istvánné szül Tóth Juliánna asszony. elhunyt 60 éves korában. Temetése holnap d. u. 2 órakor lesz a Kádas utczai 1848. sz. házatól. Számos gyermeke siratja. Nyugodjanak békében.

— **Hitelszövetkezet H. V. Pércsen.** A Budapest 1891-ben szervezkedett „Hazai ipar-és terményszövetkezeti társulat“-nak karácsony másodnapján fióktelepe alakult H. Vámos Pércsen. — A fiókiszövetkezet elnöke: Harsarik Géza földbirtokos; alelnöke: Medgyesi Albert aljegyző; pénztárnok: Koncz Lajos árvagyám; kezelő-bizottság: Bálint József, id. Böde Imre, Bíró János, ifj. Böde Imre, Kovács István, Ujfaluassy Ede és Terebesi Péter. Központi felszerelő: Ridl János. Az elsőbbségi üzletrész jegyek névértéke 50 frt, melyek 10 kr. minimális heti részletekben is befizethetők.

— **Vaddisznók a Monostoron.** A Monostor nevű erdőn — mint halljuk — két jól megtermett vaddisznó ütött tanyát. — Ajánljuk ezt az esetet Nímródaink figyelmébe, akik az idei vadász szezonban még ugys kevés szerencsét arattak.

Vegyes hírek.

* **A poeta anyja.** Pósa Lajosnak, a gyermekek jeles költőjének édesanyja egy kedves öreg paraszt-asszony egy kis gömörmegei faluban. Sokat irt Pósa az ő édesanyjáról meg a kis bogárháru házról, melyben lakik, meg a haranglábról, s így már nem ismeretlen az olvasók előtt. Sőt most már arczképét is hozza a Magyar Génusz. Mindazonáltal a jó öreg asszony nincs kibékülve a fia pályáival (papnak szánta. bizony!) s különösen avval van megakadva, hogy a fia királyok és országtartó urak ellen is ír igen gyakran verseket. Száz-

szor is intette, hogy vigyázzon, nem lesz ennek jó vége, egyszer csak megfogják és úgy lesukkadják a föld alá, hogy sohasem látja meg többé Isten szép világát. Pósa azonban nem vigyázott s most csakugyan megjárta — bekerült a Petőfi-társaságba. A lapok elvitték ennek híret a kis gömöri faluba is, de a jó ég tudja, miféle formában juthatott az anyja fülébe, mert Pósa ma levelet kapott tőle, melynek betejzése így hangzik:

„Most volt itt a sógor, nagyon megijedtünk, mert azt mondja, újságba vagy valami nagy dologba keveredtél. Bubánatba vagyunk, kedves flam, miattad, mennék is a vasutra, bajodban, hogy vigasztaljalak; de öreg asszony vagyok, a tél a hó nem ereszt. Vigyázz magadra, kedves fiam, írd meg mi bajod van, áldjon meg az Isten, ezt kívánja szerető édesanyád.“ (Utóiratban:) „Julis is kívánja, a ki a levelet írja.“

Az a nagy baj, a mibe Pósa belekeveredett s mit az újságok megírtak, az volt, hogy beválasztották a Petőfi-társaságba.

* **Nincs többé bélyeg.** Az angol posta igazgatóság körlevelek, újságok stb. tömeges küldésénél egyszerű ujtást tett, mely előreláthatólag más országokban is hamar el fog terjedni. A feladó ugyanis a tömges szállításhoz egyszerűen fizeti a portót, s a posta egyszerűen csak ráírti a levelekre, vagy az újságokra a bélyeget melyen ez áll, hogy: plaid, (ki van fizetve) de levélbélyeget nem ragaszt rá. — Az újságokra nézve nagyon üdvös volna ez az ujtás, s a ki ezt nálunk meghonosítaná, rendkívül lekötelezné az fővárosi elterjedt napilapokat. A Budapesti Hírlap például rendszeren 35 000 ma 40.000 példányban jelenik meg, melynek kétharmada vidékre megy, sokat meg akarhatna időben, ha bélyeget nem kellene a czimszalagra ragasztani.

Színház.

Tegnap telt ház nézte végig a hosszú és hatalmas Boszorkányvárt, mely Réthy Laurával került színpadra és a ki valóságos „enyhítő körülménye“ volt a darabnak. Györűen énekelt és jó kedvvel játszott. Csaknem minden számát megtapsolták. Kupléi, mind újak voltak és tapsvihart keltettek, különösen az, melyet buszított Debr. ceutól. Mellette Örley Flórától kell megemlékeznünk a feltétlen dicséret hangján. Jók voltak Loesarekné, Hunyady, Solyom és kis szerepeikben Balassa, Rónaszéky.

Beksits Gusztáv és **Diamant Leó**, a Máltai lovag operette szerzői, mint táviratilag tudatták, a ma esti gyorsvonattal érkeznek Debreczenbe a holnapi premier alkalmára. A közönség nagy érdeklődést tanúsít az új operette iránt.

Réthy Laura a kedvelt művésznő Debreczenben egyelőre befejezte vendégszereplését a tegnapi előadásal. Közelebb Kolozsvárra, majd pedig Zomborba megy vendégszerepleni s aztán minden valószínűség szerint visszajön Debreczenbe mint állandó vendég.

Közgazdaság.

Állandó gazdasági tudósítónk a következőket írja: A vetések állása a homokos oldalon általában jó, a fekete földi részen míg a jókoraiak elég türethetően telelnek, a későbbiek szenvedtek az időjárástól s az utóbbi lanya napok csaknem egészen takaró nélkül hagyták az egész határon a vetéseket. A fagyos föld nem képes beünni a nappali olvadást, a lapályosabb helyeken csaknem mindenütt viz, illetőleg jég van. A gazdasági munkák csupán a dolány csomózásra s a jószág állomány gondozására szorítkoznak. Trágyahordás a sikos utak miatt szünetel. Kevesebb táperejű tengeri kóró bőven míg széna kevés van. A krumpli nem romlik. A drót féreg a talaj fagyossága miatt nem képes kárt okozni. A hőrség és egér az olvadások óta pusztuló félen vannak, kárt nem sokat okoztak kint a mezőn, inkább bent csak a majom udvarokon.

Debreczeni Városi színház.

I. Idénybérlet 77 szám IV. Kis bérlet 17 szám
Páratlan. Páratlan.

Ma Szerdán 1892, Deczember hó 28 án

bérlet folyamban:

A becsület.

Színmű.

Színházi műsor:

Csütörtök decz. 29. Máltai lovag.

Péntek decz. 30. Diurnista.

Szombat decz. 31. Szereuse fia.

1893. Január 1-én Vasárnap Rokkant huszár. Fortuna és Tableux.

Nyilt-tér.

BUDAPEST-et

Járassa, a ki 48-as függetlenségi irányu élénk és változatos tartalmu s mégis elosó politikai napilapot akar olvasni. A „Budapest“ verérczikkeit többnyire orsz. képviselők írják. Tadósításai, hírei a legfrissebbek. A napitárczán kívül állandóan két érdekfeszítő regényt közöl egyszerre. Naponkint 1—2 szép kivitelű képet hoz, melyek legtöbbnyire a napieseményekre vonatkoznak. A főlaphoz vasárnaponként „Uj-Budapest“ című humorisztikus hetimellékletet csato, amelynek talánymegfejítői között hetenkint egy-egy

„Jósziv“ sorsjegyet

sorsol ki. — De a „Budapest“

minden előfizetője,

még az egy hónapos előfizető is,

egy diszes kiállítás s változatos tartalmu naptárt kap egészen

ingyen.

A „Budapest“ — mely ujévben immár 17-ik évfolyamába lép s napokint 38 ezer példányban nyomatik, — köztudomásúlag a legkedveltebb lapja a magyar közönségnek, ami legfényesebb bizonyítéka kitűnő szerkesztésének és pontos szétküldésének. Mutatványszámok kívánatra ingyen küldetnek. Előfizetési ár:

Egy hónapra	1 frt vagyis	2 korona.
Negyedévze	3 frt	6 „
Félévze	6 frt	12 „
Egészévze	12 frt	24 „

Az előfizetések a „Budapest“ kiadóhivatalának:

Budapest, IV. ker. Sarkantyus-utca
3. sz. a. küldendők.

Amerikai fogász — mint assistens segédkezésével kapocs-lemez nélküli **műfogak** és rugany nélküli fémlemezü **fogsorok**. Tartós cement-, ezüst- és **aranyplombok**.

Dr. Tihanyi Sámuel

Operatiók teljes érzéstelenítés mellett

fogorvosi műterme

Debreczen, N. Várad utca 2084. sz. 1. e.

Nincs ez idő szerint

helyiség Debreczen városában, mely

POLGÁRI BÁLOK, LAKODALMAK!

felolvasások, gyűlések, szóval minden társas összejövetelre oly alkalmas lenne, mint a

KORONA

vendéglő, mely ujonnan van építve, s a mai kor kívánalmainak teljesen megfelelően berendezve áll a közönség rendelkezésére.

Ételek és italok

a legtisztábban kezelve.

Tisztelettel

Lovász Dániel.

GÖZMALMI LISZT RAKTÁR.

Valódi

Jamaikai, Cuba, Braziliai

és **Ananász Rumot.**

Legfinomabb

orosz karaván, Peccó virág,

Mandarin és Császár keverék,

THEÁT

Finom Francia és Magyar

COGNACOT.

Alkalmas karácsonyi ajándéku

kitűnő

PEZSGŐ BORT

1 frt 70 krért.

2 kros Czitromot és Narancsot

ajánl

KOHN HENRIK

fűszerkereskedése

Rózsa-tér 12 az Ovoda mellett.

NAPONTA FRISS ÉLESZTŐ.

Szives tudomásul!

A közelgő farsangra nagy választékban érkeztek raktárba

báli szövetek, szines selymek

francia VOILE-ok,

atlas, satin es batistok

továbbá

legyezők, virágok, csipkék,

báli belépők,

melyeket igen olcsón árusítanak el

Szabó Lajos fiai

Debreczen, Rózsatér.

Budapest

Váci-utca

Budapest

„NEMZETI SZÁLLODA”

esőrangu

Téli idényre kellemes tartózkodási hely.
 A szobák ujonnan átalakítva és berendezve. — Szobaárak egy frttól feljebb. —
 Hosszabb tartózkodásra árleengedés.

Budapest

Váci-utca

Budapest

Műfestészet.

Van szerencsém a n. é. közönség szives tudomására hozni, hogy Maros-Vásárhelyről ide jöve, helyben,

Egymalom-utca 827. sz. a.
 mint

szoba-festő

megtelepedtem.

Elvállalok mindenféle architectonicus, műszaki, templom, terem, szoba, czím és czimer-festéseket. Munkáimat a modern kor kívánalmainak megfelelően, a különböző stylek szerint plasztikában és bunt plasztikában teljesíteni.

Méltányos árszámítások.
 Bizonyítványokkal a legelőkelőbb házaktól szolgálhatok.

Szives pártfogó-áért esedezem

teljes tisztelettel

Dinok József

festész.

Kiadó lakás.

Nagy lakás a főtér és hatvanutca sarkán a volt kereskedelmi akademia helyiség, rögtön

kiadandó.

Felvilágosítást ad

Tóth Gyula

vaskereskedő czég.

VÉGH SÁNDOR

vizsgázott kőművesmester

ajánlja magát a n. é. építető közönség figyelmébe a következő építő idényre.

Elvállal bármilyen

↳ földszintes építkezést ↳

a modern kor izléseinek megfelelően,

jutányos árakban.

Tervrajzokat méltányos árak mellett készít.

Lakása: **Debreczen, Sirály-utca 2017 sz.**

Leszállított árak!

Leltározás alkalmából
 Deczember hó 1-től kezdve az
 összes raktárunkon lévő

Női ruhaszöveteket,

fekete divat-kelméket is,
 Színes mosó velezeket

téli gyapju nagykendőket,

trikot derek és gyermek ruhákat,

valamint

Szőnyegeket,

bu torszövetek, ágy es asztalterítőket

függönyöket

mélyen leszállított árakon

árusítjuk el.

Szabó Lajos Fiai.

Debreczen, Rózsater.

A világ
 legjobb
 fényűző!

FERNOLENDT

fénymáz.

Bécs

gyár alapítottott
 1835!

Ezen fényűző, vitriol nélkül gyorsan a legszébb mély fekete színű fényt adja és a bőrt tartóssá teszi.

Mindenütt raktáron

Értesítés! A n.

é. közönség saját

érdekében kére-

tik csakis Fernoendtt fényűzőt venni és csak azon dobozokat elfogadni, melyek

St. Fernoendtt

névalójárással vannak ellátva, mivel temérdek értékűtlen utánzat van forgalomban, melynek vignétája az én vignétámhoz hasonlóan vannak nyomva, hogy így a közönséget tévuttra vezessék

Csak akkor valódi, ha a háromszögű palaez az itt levő szaggal (vörös és fekete nyomás sárga papíron) van elzárva.

Eddig fölülmulthatatlan!

Maager Vilmos-féle

valódi, tisztított

MÁJOLAJ

Maager Vilmostól

BÉCSBEN.

Az első orvosi tekintélyek által megvizsgáltott és könnyű emészthetőségénél fogva gyermekeknek is különösen ajánlatik és rendeltetik mindama eseteknél, melyeknél az orvos az egész testi szervezet, különösen a mell és tüdő erősítését, a test súlyának gyarapodását, a nedvek javítását, valamint általában a vér tisztítását el akarja érni. — Egy üveg ára 1 forint és kapható a gyári raktárban Bécsben III/3. ker., Heumarkt 3. valamint az osztr. magyar monarchia legtöbb gyógyszerárában,

DEBRECZENBEN: Mihálovits István, dr. Rothschnek Emil, Tóth Béla gyógyszerész uraknál és Rickl József Zelmos, Geréby Fülöp kereskedésében. Főraktár és főelárusítás az osztrák-magyar monarchia részére: **MAAGER VILMOS** Bécs. III/3, Heumarkt 3.

Brassói és Gácsi posztók

Flanel-takarók, Lópokrócok,

Tricot, Permien és Toskin,

Mindennemű béléseműek,

Férfi chiffon ingek

150, 190, 220, 260,

minőségekben,

Gyapju alsó ingek,

nadrágok

nagy választékban

Szabó Lajos fiai

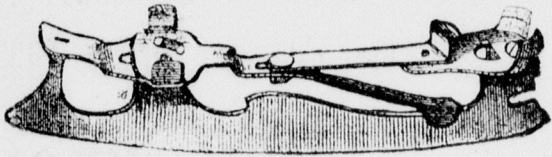
üzégnél:

DEBRECZEN, Rózsater.

Ujévi
Ajándékul
Leszállított árban
Női ruhaszövetek
és
egyéb divatárak

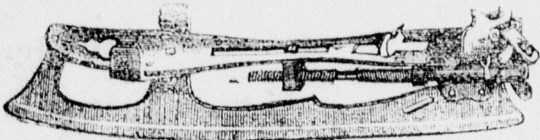
GYENES LAJOS-nál.

A korcsolyázás a legegészségesebb testedzés.

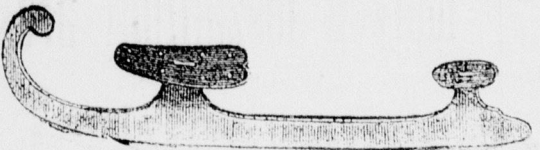
HALIFAX

közönséges	1 pár	ft	1.50
niklirózott	1 "	"	3.50
széles acélalppal	1 "	"	3.50
" " niklirózva	1 "	"	5.—

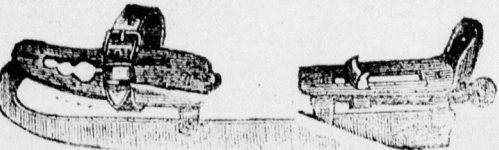
MERKUR

közönséges	1 pár	ft	2.80
niklirózott	1 "	"	3.50
" extra finom	1 "	"	4.50

JAKSON-HEINES

gyakorlott korcsolyázóknak,
talpra esavaró, műkivitelekre leg-
alkalmasabbak niklirózva 7 ft 50.

PATENT

talp és sarokesavarral . . . . . —90 kr.

Sikerült karácsonyi ajándék.

Legnagyobb választék és raktár

TÓTH GYÜLA

vasnagyereskedés Debreczen, városháza sarkán.

GRÓF ESTERHÁZY COGNAC

mely tiszta borból készül és ezért a közönség legedveltebb itala

mindenütt kapható.

Központi iroda: Budapesten, külső váci-út 23.

D

Előzetes

Mes

M

(T)

a jelszó,
zászlajára,
jelszavak
legyen a
gyen a fü
ben benne
föltétele a
a nemzeti
függetlens
küzdheti k
zet is.

„Mun
„munkátl
elsőben b
ban, benne
gyarok haz
nép!“ És
amely szer
mon előtt
mon után, e
volna sem
tás zászlaj

A mun
fől. Széchén
amely elolv
ledönt mind
ván az utat

A „Debre

Mit

A fiskális
bátját. Öt óra v
lesz telnéni a
Mi a kö
Nem tudott ed
Egy alak
és alázattal k
meg a panaszát
A fiskális
— Öz Jón
Nagyon rám üt
— Mi tör
ember.
— A tele
Öz Jónás. nagy
— Csak
ügyvéd. némi é
— Dehogy
— Becsületes a
Nagyon hirtelen,
— Nos? T
Öz Jónás
tudni ezen fölt
hajtvá mondá: